

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	: 1 april 2019
Portefeuillehouder(s)	: Wethouder Beens
Commissie	: Maatschappelijke Zaken
Datum commissie	: 11 maart 2019
Soort agendering	: ter advisering
Agendapunt	: 08
Team	: Beleid
Opsteller(s)	: J. Jacobus-Durand
Datum B&W besluit	: dinsdag 26 februari 2019
Bijlagen:	: 2

Onderwerp : Begrotingswijziging en financiering Veilig Thuis 2019

Voorgesteld besluit

1. Aan de GGD Hollands Noorden ten behoeve van de maatwerktaak Veilig Thuis in 2019 een resterende bijdrage beschikbaar te stellen van €75.964,- en meerjarige effect en het incidentele bedrag van €14.974,- mee te nemen in de kadernota 2020. Dit bedrag is aanvullend op de in de begroting opgenomen bijdrage Veilig Thuis ad €34.511,- De totale bijdrage voor Veilig Thuis in 2019 komt daarmee op €110.475,-.
2. Alleen tot uitkering van het maximale bedrag van €110.475,- over te gaan als monitoring uitwijst, dat het aantal adviezen, meldingen, onderzoeken en andere indicatoren in lijn is met de aannames in de begroting.
3. GGD Hollands Noorden per brief te informeren over het besluit van de raad.

Geheimhouding

- ☐ Ja
☒ Nee

RAADSVOORSTEL

1. INLEIDING

De GGD vraagt voor 2019 voor de uitvoering van Veilig Thuis fors meer middelen dan in voorgaande jaren. De eerste begroting van Veilig Thuis is in 2014 opgesteld op basis van de vier organisaties die toen (een deel van) de taken van Veilig Thuis uitvoerden (Bureau Jeugdzorg en de drie Steunpunten Huiselijk Geweld). Toen de taken als gevolg van wetgeving werden overgenomen door Veilig Thuis veranderden de taken, o.a. door de handelingsprotocollen en inspectietoezicht. Daarnaast is het aantal meldingen (in heel het land) flink gestegen. Daardoor zijn de kosten zo exponentieel gestegen.

Naast de doorlopende verbeteringen die nodig zijn om de wachtlijsten weg te werken en te houden zijn er ook nieuwe ontwikkelingen. Veilig Thuis moet werken met een nieuw handelingsprotocol, krijgt extra wettelijke taken en zal meer meldingen krijgen vanwege de aangescherpte Wet verplichte meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Hierover is meer te lezen in de bijgaande begrotingsstukken van Veilig Thuis.

Voor de uitvoering van Veilig Thuis in 2019 verwacht de GGD ruim €9,4 miljoen nodig te hebben (€8.163.808 euro structureel en €1.280.000 incidenteel). De 'basisbegroting' van Veilig Thuis bedroeg €3 miljoen bij de start in 2015. Tussentijds is dit verhoogd naar €4 miljoen en uiteindelijk naar €5,1 miljoen in 2018.

De gemeenten ontvingen deze begroting voor 2019 pas half december 2018, omdat het veel tijd kostte voor de GGD om in te schatten wat de extra taken zouden betekenen, met hoeveel meldingen extra er rekening gehouden moet worden en welk geldbedrag daar voor nodig is. In de begroting is te lezen dat niet bestede middelen teruggaan naar de gemeenten.

Inhoudelijk zijn er positieve ontwikkelingen rond Veilig Thuis te zien. Door het verscherpte toezicht van april 2018 tot 15 januari 2019 zijn er veranderingen in gang gezet. Die zorgen ervoor dat de organisatie beter draait dan begin 2018, de werkprocessen zijn beter op orde, er is betere begeleiding op de werkvloer en de sfeer is verbeterd, wat de inhoud van het vaak heftige werk allemaal ten goede komt. De samenwerking met de lokale teams kan nog beter, hiervoor is door geplande bijeenkomsten al een aanzet gedaan. Veilig Thuis heeft veel van haar werkprocessen inmiddels doorgelicht en gaat daarmee verder. Ook is Veilig Thuis bezig meer grip op de cijfers te krijgen zodat ze beter kunnen gaan voorspellen welke pieken en dalen ze kunnen verwachten in het werk, zodat ze daar hun organisatie nog beter op in kunnen richten. Veilig Thuis is bezig een flexibele en financieel solide organisatie te worden.

In verband met de toekomstige bekostiging van Veilig Thuis is er door de bestuurders binnen de bovenregionale stuurgroep een onderzoeksopdracht uitgezet om te inventariseren of de eventuele financiering op basis van andere verdeelsleuteloptyes mogelijk is.

2. KEUZERUIMTE

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:
Wet verplichte meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

3. TOELICHTING OP HET ADVIES

Veilig Thuis is een belangrijke schakel in de keten rond aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Meldingen worden door Veilig Thuis ontvangen en onderzocht alvorens die naar ketenpartners worden uitgezet voor het bieden van hulpverlening. Kwaliteit aan de voorkant betekent een betere benutting van middelen in de uitvoering.

Op diverse deelgebieden wordt gewerkt aan versterking van de keten. Twee projecten hebben tot doel samenhang te brengen tussen de inspanningen op deelgebieden. Allereerst betreft dat een project gericht op versterking van de keten rondom jeugdhulpverlening in brede zin. Daarnaast is Geweld Hoort Nergens Thuis gericht op versterking van de keten rondom huiselijk geweld en kindermishandeling. Over beiden zal de raad nader geïnformeerd worden. In het kader van onderhavige nota is hieronder een korte beschrijving opgenomen.

De keten rondom jeugdhulp functioneert niet optimaal. Er zijn bij verschillende organisaties wachtlijsten, er zijn te vaak discussies over de taakverdeling tussen organisaties binnen de keten. Daarnaast is er krapte op de arbeidsmarkt, waardoor vacatures niet tijdig met ervaren personeel kunnen worden opgevuld. Mede daardoor wordt er door de zittende medewerkers een hoge werkdruk ervaren. Dit alles leidt er toe dat gezinnen niet altijd duurzaam geholpen kunnen worden en/of dat er na de hulpverlening terugval optreedt omdat nazorg onvoldoende gegeven kan worden. Bureau Hiemstra & de Vries is gevraagd onderzoek te doen naar die knelpunten en aanbevelingen te formuleren over hoe die kunnen worden opgelost.

Gemeenten gaan samen met het Rijk de strijd aan tegen huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit krijgt vorm in het meerjarenprogramma "Geweld hoort nergens thuis" waarbij nadruk ligt op samenwerking tussen gemeenten, uitvoeringsorganisaties en hun professionals in de regio. De inhoudelijke ambities uit het programmaplan en "dat wat werkt" moeten op regionale schaal worden georganiseerd en duurzaam worden geborgd.

Met het voorstel het volledig gevraagde bedrag in de begroting vrij te maken, maar pas tot uitbetaling over te gaan als blijkt dat de in de begroting genoemde ontwikkelingen daadwerkelijk plaatsvinden, hopen de gemeenten het volgende te bereiken:

- Veilig Thuis krijgt financiële ruimte om haar belangrijke, deels nieuwe taken op een zo goed mogelijke manier uit te voeren, met als doel het bestrijden van kindermishandeling en huiselijk geweld.
- Op basis van de nieuwe afspraken krijgen de gemeenten meer overzicht en beter grip op de uitgaven van deze middelen, door deze in delen te bevoorschotten en daar zelf periodiek actief op toe te zien of de uitgaven binnen de gepande begroting blijft.

Met deze keuzen ontstaat er financiële ruimte voor Veilig Thuis, maar houden de gemeenten beter grip op de daadwerkelijke besteding van de middelen.

4. OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

De bestuurders zien het maatschappelijk belang van deze organisatie, dat er de ruimte moet zijn het werk goed te doen en dat herhaling van verscherpt toezicht door de Inspectie niet nodig is. Ook moet het tussentijds om meer geld vragen worden voorkomen. Tegelijkertijd is het niet zeker dat het aantal adviezen en meldingen met de aantallen stijgen die in de begroting zijn weergegeven. Daarom hebben de 18 samenwerkende gemeenten ervoor gekozen het advies aan hun gemeenteraden voor te leggen de gevraagde middelen voor 2019 in de (bijgestelde) gemeentelijke begroting voor 2019 op te gaan nemen, maar de gevraagde middelen pas uit te keren als uit de cijfers blijkt dat deze middelen daadwerkelijk nodig zijn.

Met deze keuzen ontstaat er financiële ruimte voor Veilig Thuis, maar houden de gemeenten grip op de daadwerkelijke besteding van de middelen. In de begroting is te zien dat de GGD wil voorkomen dat in het jaar zelf net zoals in 2018 om meer geld gevraagd moet worden.

5. REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De bestuurders van de 18 gemeenten hebben op 25 januari jl. unaniem hun voorkeur uitgesproken voor het nu voorliggende voorstel. Met het aanpassen van de begroting voor Veilig Thuis wordt beoogd van Veilig Thuis een financieel gezonder functionerend onderdeel van GGDHN te maken.

6. RISICO'S

Er heeft bovenregionaal bestuurlijke afstemming over deze begroting plaatsgevonden. Alle gemeenten hebben een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst met Veilig Thuis, maar de gemeenten zijn van elkaar afhankelijk in de besluitvorming rond Veilig Thuis. Als er een gemeente besluit minder aan Veilig Thuis te willen betalen dan de rest, dan ontstaat een scheve verhouding. Veilig Thuis is vanwege de aard van de problematiek ook niet zo ingericht dat zij dan voor deze gemeente minder diensten kan verlenen.

De door GGD voorgestelde bijdragen voor de 18 gemeenten zijn vooralsnog gebaseerd op de verdeelsleutel die in 2014 is opgesteld. De basis hiervoor is de budgetten van de vier organisaties die toen (een deel van) de taken van Veilig Thuis uitvoerden (Bureau Jeugdzorg en de drie Steunpunten Huiselijk Geweld). Het is nog niet gelukt een goede verdeelsleutel op te stellen waar brede instemming voor is. Er is afgesproken dat verschillende opties nog verder tegen het licht zullen worden gehouden. Hierover zal op termijn afstemming in de regio plaatsvinden en op basis van een breed gedragen voorstel een besluit worden genomen. Aanpassing van de verdeelsleutel zal zeer waarschijnlijk negatieve financiële gevolgen voor de BUCH gemeenten hebben.

7. FINANCIËN

In de gemeentebegroting is voor Veilig Thuis een bedrag van €34.511,- opgenomen. De te verwachten bijdrage zal maximaal €110.475,- bedragen. Voorgesteld wordt het structurele deel van resterende bedrag ad €75.964,- ten laste te brengen van het begrotingssaldo en het meerjarige effect mee te nemen in de kadernota 2020, en het incidentele deel ad €14.974,- ten laste te brengen van de reserve sociaal domein. De kosten voor Veilig Thuis worden opgenomen op grootboekrekening Jeugd Veiligheid 6682000 / 438000.

8. COMMUNICATIE, PARTICIPATIE EN SAMENSPEL

GGD HN zal per brief informatie ontvangen over het besluit van de raad.

9. UITVOERING, PLANNING en ORGANISATIE

De Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp is het bestuurlijke afstemmingsoverleg van de 18 gemeenten over (onder meer) veilig Thuis. Hierin zijn 2 of 3 wethouders uit elke regio afgevaardigd en zijn wethouder De Haan (de BUCH gemeenten) en Does (Heerhugowaard) namens de regio Alkmaar lid.

De Bovenregionale Stuurgroep heeft als taak om de colleges rond de monitoring op deze begroting te adviseren en om eventuele vervolgafspraken hierover met de GGD te laten maken. De Raad wordt middels de Firaps binnen de BUCH gemeenten geïnformeerd over de voortgang van deze financiële afhandeling.

De overeenkomst met GGD voor uitvoering van Veilig Thuis wordt dit voorjaar geëvalueerd. De uitkomst zal leiden tot besluitvorming over de toekomst van de overeenkomst. De raad zal in deze besluitvorming worden meegenomen en waar nodig worden betrokken.

Op 6 maart 2019 staat Veilig Thuis op de agenda bij de regionale raadsvergadering, die plaatsvindt in Castricum. Op die avond geeft Veilig Thuis een nadere toelichting op het bijgestelde werkpakket, zoals ook verwoord in bijgevoegde begroting.

10. BIJLAGEN

- Programmabegroting 2019 Veilig Thuis Noord-Holland Noord
- Financiële begroting 2019 Veilig Thuis Noord-Holland Noord

11. COMMISSIE BESPREKING / ADVIES

Bespreking commissie

GBH is akkoord. Hamerstuk.

Heiloo Lokaal hoopt dat Veilig Thuis in de toekomst niet meer hoeft te vragen om extra geld. Hamerstuk.

D66 hoopt dat Veilig Thuis niet meer om geld komt vragen en dat er volgend jaar een sluitende begroting is. Akkoord, hamerstuk.

GBH, Heiloo Lokaal en D66 geven een compliment voor de in beslispunt 2 genoemde mogelijkheid om alleen tot uitkering over te gaan als het ook echt nodig is.

PvdA hoopt dat Veilig Thuis volgend jaar een betere begroting maken. Verwacht dat er steeds meer meldingen bij komen. Vindt dat de gemeenten weinig sturing hebben. Hamerstuk.

VVD merkt op dat er in de eerste zin onder overwegingen van het college op pagina 3 het woordje “niet” is weg gevallen. Hamerstuk.

Heiloo-2000 heeft waardering voor de inspanningen van Veilig Thuis. Waardeert dat middelen pas beschikbaar worden gesteld als het echt nodig is. Hamerstuk.

CDA vraagt de ph om de raad blijvend te informeren over de situatie bij Veilig Thuis om de financiën goed in de gaten te houden. Akkoord, hamerstuk.

Advies commissie

De commissie adviseert de raad het voorstel te agenderen voor de raadsvergadering van 1 april 2019 als hamerstuk.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

De heer drs. G.H.S. Heemskerk MBA
secretaris

De heer T.J. Romeyn
burgemeester

BESLUIT VAN GEMEENTERAAD

onderwerp	Begrotingswijziging en financiering Veilig Thuis 2019
nummer agendapunt	08, in de raadsvergadering van maandag 1 april 2019
nummer besluit	22

De raad van de gemeente Heiloo:

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 februari 2019

b e s l u i t:

1. Aan de GGD Hollands Noorden ten behoeve van de maatwerktaak Veilig Thuis in 2019 een resterende bijdrage beschikbaar te stellen van €75.964,- en meerjarige effect en het incidentele bedrag van €14.974,- mee te nemen in de kadernota 2020. Dit bedrag is aanvullend op de in de begroting opgenomen bijdrage Veilig Thuis ad €34.511,- De totale bijdrage voor Veilig Thuis in 2019 komt daarmee op €110.475,-.
2. Alleen tot uitkering van het maximale bedrag van €110.475,- over te gaan als monitoring uitwijst, dat het aantal adviezen, meldingen, onderzoeken en andere indicatoren in lijn is met de aannames in de begroting.
3. GGD Hollands Noorden per brief te informeren over het besluit van de raad.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Heiloo in de openbare raadsvergadering van maandag 1 april 2019

De heer R. Vennik
griffier

De heer T.J. Romeyn
voorzitter